

Pradžią>Pinigai ir piniginiai reikalavimai>Nemokumas, bankrotas

Nemokumas, bankrotas

Prancūzija

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

Apsaugos priemonių taikymo (pranc. *procédure de sauvegarde*), teismo reorganizavimo (*procédure de redressement judiciaire*) ar teismo likvidavimo (*procédure de liquidation judiciaire*) procedūra gali būti taikoma bet kuriam komercinę ar amatų veiklą vykdančiam asmeniui, ūkininkui, kitam savarankišką veiklą vykdančiam fiziniam asmeniui, įskaitant laisvąja profesija besiverčiantį asmenį, kurio veikla reglamentuojama įstatymu ar įstatymo lydimuoju teisės aktu arba kuris naudoja teisės aktais saugomą profesinį vardą, ir bet kuriam privatinės teisės subjektui.

Bankroto byla gali būti iškelta individualios veiklos vykdytojui (pranc. *auto-entrepreneur*).

Apsaugos priemonių taikymo procedūra gali būti pradėta tik ekonominę veiklą vykdančiam asmeniui. Jei iškeliami teismo reorganizavimo ar teismo likvidavimo byla, gali būti, kad tokios bylos iškelimo metu asmuo jau nebevykdė ekonominės veiklos.

Privatinės teisės subjektai, kuriems gali būti iškeliami bankroto byla, apima komercines įmones, nekomercines įmones, ekonominių interesų grupes, asociacijas, profesines sąjungas, profesines ar verslo asociacijas arba darbo tarybas.

Bankroto byla negali būti keliami privatinės teisės grupėms, neturinčioms juridinio asmens statuso, pvz., jungtinės veiklos subjektams arba steigimo stadijoje esančioms įmonėms.

Ši taisyklė taip pat galioja visiems juridiniams asmenims, kurių veikla reglamentuojama pagal viešąją teisę.

Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra

Skolininkas gali taikyti supaprastintą apsaugos priemonių taikymo procedūrą (pranc. *procédure de sauvegarde accélérée*) arba supaprastintą finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūrą (*procédure de sauvegarde financière accélérée*), jeigu jo finansines ataskaitas patvirtino auditorius arba jas parengė buhalteris ir jeigu toks skolininkas turi daugiau nei 20 darbuotojų arba jo apyvarta atskaičius mokesčius viršija 3 mln. EUR, arba jo bendras balansas yra didesnis nei 1,5 mln. EUR. Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra taip pat gali pasinaudoti skolininkai, kurie parengė konsoliduotas finansines ataskaitas.

2 Kokios yra nemokumo bylos iškelimo sąlygos?

Apsaugos priemonių taikymo procedūra pradėdama, jeigu skolininkui kyla neįveikiamų sunkumų, tačiau dar nepasiekta etapas, kai nutraukiami mokėjimai. Teismo reorganizavimo procedūra pradėdama, jeigu skolininkas negali turimomis lėšomis padengti esamų įsipareigojimų ir pasiekė etapą, kai nutraukiami mokėjimai.

Teismo reorganizavimo paskirtis – išlaikyti komercinę veiklą, išsaugoti darbo vietas ir įvykdyti įsipareigojimus. Įmonės vadovas privalo prašyti pradėti šią procedūrą per 45 dienas nuo mokėjimų nutraukimo dienos.

Teismo likvidavimo procedūra pradėdama tuo atveju, kai įmonė pasiekia mokėjimų nutraukimo etapą ir kai akivaizdu, kad teismo reorganizavimo neįmanoma įvykdyti.

Prašyti inicijuoti apsaugos priemonių taikymo procedūrą gali tik skolininkas.

Priešingai, prašymą pradėti teismo reorganizavimo arba teismo likvidavimo procedūrą gali pateikti ne tik skolininkas, bet ir kreditorius arba prokuroras, jeigu dar nėra pradėta taikinimo procedūra (pranc. *procédure de conciliation* – prieš bankroto bylos iškelimą taikoma procedūra).

Teismo sprendimas, kuriuo iškeliami bankroto byla, įsiteisėja jo priėmimo dieną nuo nulio valandų nulio minučių.

Skolininkui apie teismo sprendimą, kuriuo iškeliami byla, pranešama per aštuonias dienas nuo jo priėmimo dienos ir jis įteikiamas nemokumo specialistams ir prokuratūrai, įskaitant kitas valstybės nares, kuriose skolininkas turi buveinę.

Teismo sprendimas iš karto įsigalioja visų dalyvių atžvilgiu.

Teismo sprendimas, kuriuo iškeliami byla, per penkiolika dienų nuo paskelbimo įrašomas į komercinį ir įmonių registrą, prekybos registrą arba specialų apygardos teismo raštinės tvarkomą registrą.

Teismo sprendimo išrašas įtraukiamas į biuletinį „Bodacc“ (oficialų civilinių ir komercinių pranešimų biuletinį) ir į teisinių pranešimų registrą, kuris nustatomas pagal skolininko registruotos buveinės vietą arba verslo adresą.

Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra

Taip pat galioja supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra.

Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra gali būti pradėdama, jei to prašo skolininkas, kuris pradėjo taikinimo procedūrą ir pateikia įrodymus, kad parengė veiklos tęstinumo užtikrinimo planą.

Faktas, kad skolininkas nutraukė mokėjimus, nėra kliūtis pradėti supaprastintą apsaugos priemonių taikymo procedūrą, jeigu ši padėtis susiklostė ne anksčiau nei prieš 45 dienas iki prašymo pradėti taikinimo procedūrą pateikimo dienos.

Supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra gali būti pradėdama esant tokioms pačioms sąlygoms, kurios galioja supaprastintai apsaugos priemonių taikymo procedūrai, ir tuo atveju, kai iš skolininko finansinių ataskaitų matyti, kad, atsižvelgiant į jo skolą, planą gali patvirtinti tik tie kreditoriai, kurie yra kredito įstaigos komiteto nariai.

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

Bankroto byla taikoma visam skolininko turtui.

Juridinio asmens atveju tai yra tik to asmens turtas.

Jeigu skolininkas veikia kaip individualus verslininkas, bankroto byla taikoma ir jo asmeniniam turtui.

Tačiau pagal įstatymą profesionalūs kreditoriai negali areštuoti individualaus verslininko, vykdančio komercinę, pramoninę, amatininko ar žemės ūkio veiklą arba besiverčiančio laisvąja profesija, pagrindinės gyvenamosios vietos.

Kita žemė ir pastatai, nenaudojami verslo tikslais, gali būti pripažįstami neareštuojamu turtu. Šiuo tikslu priimta deklaracija, kurią turi patvirtinti notaras ir kuri turi būti paskelbta viešai, galioja tik profesionalių kreditorių, kurių reikalavimai atsiranda po deklaracijos paskelbimo, atžvilgiu.

Išimtimi, pagal kurią profesionaliems kreditoriams draudžiama areštuoti skolininko pagrindinę gyvenamąją vietą, siekiama apsaugoti skolininką ir jo šeimą.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

Skolininko teisių atėmimas

Apsaugos priemonių taikymas ir teisminis reorganizavimas

Kai pradedamos apsaugos priemonių taikymo ar teismo reorganizavimo procedūros, skolininko teisės neatimamos, jis toliau valdo savo verslą. Jei pradedama apsaugos priemonių taikymo procedūra, teismas gali paskirti administratorių, kuris prižiūri, kaip skolininkas, atsižvelgdamas į teismo sprendimu nustatytus įgaliojimus, tvarko savo verslo reikalus, arba padeda jam šiuos reikalus tvarkyti. Tam tikrais atvejais (kai verslo subjektas turi bent 20 darbuotojų ir kai jo apyvarta, atskaičius mokesčius, yra bent 3 mln. EUR) tas paskyrimas yra privalomas.

Jei pradedama teismo reorganizavimo procedūra, teismas taip pat gali paskirti administratorių (pranc. *administrateur judiciaire*), kuris padeda skolininkui tvarkyti savo verslo reikalus arba visiškai ar iš dalies perima iš skolininko šių reikalų tvarkymą. Minėtas paskyrimas privalomas tais pačiais atvejais, kaip ir pradėjus apsaugos priemonių taikymo procedūrą.

Teisminis likvidavimas

Jei pradedama teismo likvidavimo procedūra, skolininkui atimama teisė administruoti savo turtą arba juo disponuoti. Skolininko teisės įgyvendina ir su verslo subjekto turtu susijusius veiksmus atlieka likvidatorius (pranc. *liquidateur*). Todėl likvidatorius įsipareigoja administruoti skolininko turtą.

Nemokumo specialistai

Nemokumo specialistai – teismo paskirti atstovai, kurių veiklą prižiūri prokuratūra ir kurie yra teisės aktais reglamentuojamų profesijų atstovai.

Šie specializuoti profesionalai turi būti įtraukti į nacionalinius sąrašus ir atitikti griežtas tinkamumo ir geros reputacijos sąlygas.

Teismas gali paskirti ir asmenis, kurie nėra įtraukti į šiuos sąrašus, tačiau turi bylos požiūriu svarbią konkrečią patirtį ar kvalifikaciją.

Nemokumo specialistus teismas paskiria išskėlęs byla.

Pagal įprastą teisę nemokumo specialistams gali būti taikoma civilinė ir baudžiamoji atsakomybė.

Specialistų atlygis nustatomas pagal dekretu nustatytas konkrečias skales; jų atlygį pagal šias skales teismas priteisia iš skolininko.

Nemokumo specialisto ir skolininko įgaliojimai

Teismo paskirtas administratorius

Iš esmės teismas, pradėdamas apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo procedūrą, paskiria administratorių, kurio kandidatūrą gali pasiūlyti skolininkas, dėl kurio pradėta apsaugos priemonių taikymo procedūra, arba prokuratūra.

Administratoriaus paskirti neprivaloma, jeigu skolininkas turi mažiau nei 20 darbuotojų ir jeigu jo apyvarta, atskaičius mokesčius, yra mažesnė nei 3 mln. EUR.

Jei pradedama supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra, administratorių visada privaloma paskirti.

Vykdamas apsaugos priemonių taikymo procedūrą, skolininko teisės neatimamos, jis toliau disponuoja savo turtu ir jį valdo, jeigu teismas nenusprendžia kitaip.

Teismo paskirtas administratorius (jeigu jis yra paskirtas) prižiūri, kaip skolininkas, vadovaudamasis teismo nustatytais įgaliojimais, tvarko savo verslo reikalus, arba padeda jam šiuos reikalus tvarkyti.

Jei pradedama teismo reorganizavimo procedūra, teismo paskirtas administratorius padeda skolininkui tvarkyti savo verslo reikalus arba visiškai ar iš dalies perima iš skolininko šių reikalų tvarkymą.

Teismo paskirtas administratorius privalo pats imtis arba įpareigoti skolininką imtis būtinų priemonių siekiant apsaugoti įmonės teises jos skolininkų atžvilgiu ir būtinų priemonių siekiant palaikyti gamybos pajėgumus.

Teismo paskirtam administratoriui suteikiami specialūs įgaliojimai, pvz., leidimas savo parašu tvirtinti su skolininko, kuriam uždrausta išrašyti čekius, banko sąskaitomis susijusius dokumentus, reikalauti toliau vykdyti galiojančias sutartis ir sumažinti darbuotojų skaičių, jei tai būtina.

Teismo paskirtas teisinis atstovas

Teismas privalo paskirti teisinį atstovą (pranc. *mandataire judiciaire*) visada, kai taikoma bet kokia kolektyvinė procedūra.

Teismo atstovo užduotis – atstovauti kreditoriams ir jų kolektyviniams interesams.

Jis sudaro pareikštų reikalavimų, įskaitant su darbo užmokesčiu susijusius reikalavimus, sąrašą, jame pateikdamas savo pasiūlymus dėl reikalavimų priėmimo, atmetimo arba perdavimo kompetentingam teismui, ir šį sąrašą persiunčia bankroto bylą nagrinėjančiam teisėjui.

Likvidatorius

Teismas likvidatorių paskiria nutartimi dėl teismo likvidavimo.

Likvidatorius privalo patikrinti reikalavimus ir realizuoti skolininko turtą, kad galėtų sumokėti kreditoriams.

Jis atleidžia darbuotojus ir gali nuspręsti tęsti dabartines sutartis.

Teismo likvidavimo procedūros metu jis atstovauja teisių netekusiam skolininkui ir atitinkamai įgyvendina didžiąją dalį jo teisių ir atlieka daugumą veiksmų, susijusių su šiuo turtu. Kita vertus, jis negali įgyvendinti skolininko nepiniginį teisių.

5 Kokiomis sąlygomis galima rėmtis įskaitymais?

Įskaitymas – tarpusavio prievolių panaikinimas iki mažesnėsios sumos ribos.

Įskaitymas gali būti taikomas tik dviem asmenims, kurie turi simetrinius abipusius reikalavimus ir skolas.

Todėl įskaitymu atliekamas trumpesnis dvipusis mokėjimas, kurio pagrindą sudaro abipusiai reikalavimai.

Iš esmės skolininkui draudžiama patenkinti bet kokį reikalavimą, kuris atsiranda iki teismo sprendimo, kuriuo pradedama apsaugos priemonių taikymo ar teismo reorganizavimo procedūra, priėmimo dienos.

Tačiau draudimas patenkinti ankstesnius reikalavimus panaikinamas tuo atveju, jeigu susiję reikalavimai patenkinami įskaitymo būdu. Abipusiai reikalavimai laikomi susijusiais tuo atveju, kai jie kyla arba atsiranda dėl tos pačios sutarties ar grupės sutarčių vykdymo arba nevykdymo.

Jeigu su ankstesniu reikalavimu susijęs reikalavimas kyla priėmimo teismo sprendimą, kuriuo pradedama procedūra, šį reikalavimą įmanoma patenkinti taikant įskaitymą ankstesnio reikalavimo atžvilgiu, jeigu apie pastarąjį buvo paskelbta.

6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?

Procedūra dėl tolesnio galiojančių sutarčių vykdymo

Bankroto bylos iškėlimo faktas nereiškia, kad nuo tos dienos, kai iškeliamas tokia byla, yra ginčijamas skolininko ir jo sutarties partnerių (tiekėjų, klientų) sutarčių galiojimas.

Galiojanti sutartis – sutartis, kuri bylos iškėlimo metu galioja ir yra vykdoma, taip pat vėliau vykdytina sutartis, kurios galiojimas tą dieną nesibaigia, arba nedelsiant vykdytina sutartis, kuri dar nėra įvykdyta, tačiau buvo sudaryta.

Su galiojančiomis sutartimis susijusios specialios nuostatos netaikomos darbo sutartims.

Apsaugos priemonių taikymas ir teisminis reorganizavimas

Iš esmės sutartys automatiškai toliau vykdomos.

Taigi, sutarties partneris turi įvykdyti savo prievolės, nors skolininkas iki bylos iškėlimo nutarties neįvykdo įsipareigojimų.

Jam numatytą dieną bus sumokėta už paslaugas, suteiktas po bylos iškėlimo nutarties priėmimo.

Tik teismo paskirtam administratoriui suteikiama viešąja politika pagrįsta galimybė reikalauti toliau vykdyti sutartį, jei jis sumoka už jam teiktinas paslaugas. Jei teismas nepaskyrė administratoriaus, skolininkas, gavęs teismo paskirto teisinio atstovo sutikimą, gali reikalauti vykdyti galiojančias sutartis. Teismo paskirtas administratorius turi galimybę nutraukti vykdytiną sutartį arba mokėti dalimis, jeigu jis nustato, kad jis neturi pakankamai lėšų skolininko prievolėms įvykdyti.

Sutarties partneris gali teismo paskirtam administratoriui (arba jeigu jo nėra – skolininkui) oficialiai pranešti apie sprendimą dėl tolesnio sutarties vykdymo. Galiojanti sutartis automatiškai nutraukiama, jeigu teismo paskirtas administratorius (arba skolininkas) per mėnesį neatsako į oficialų pranešimą.

Ši taisyklė taip pat taikoma, jeigu sutarties partneris neatlieka mokėjimo ir nesutinka tęsti sutartinių santykių.

Teismo paskirtas administratorius (arba jeigu jo nėra – skolininkas) taip pat gali prašyti, kad bankroto byla nagrinėjantis teisėjas paskelbtų apie galiojančios sutarties nutraukimą, jeigu ją nutraukti būtina siekiant apsaugoti ar sanuoti skolininką ir jeigu tai pernelyg nekenkia sutarties partnerio interesams.

Teisminis likvidavimas

Kaip ir vykdant apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūras, visos galiojančios sutartys iš esmės išsaugomos. Taigi, sutarties partneris turi įvykdyti savo prievolės, nors skolininkas iki bylos iškėlimo nutarties neįvykdo įsipareigojimų.

Už paslaugas, suteiktas po bylos iškėlimo nutarties, sumokama numatytą dieną.

Tik likvidatorius gali reikalauti vykdyti galiojančias sutartis ir atitinkamai teikti skolininkui prižadėtas paslaugas.

Sutarties partneris gali likvidatoriui oficialiai pranešti apie sprendimą dėl tolesnio sutarties vykdymo.

Sutartis automatiškai nutraukiama, jeigu likvidatorius per mėnesį neatsako į oficialų pranešimą.

Ši taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai skolininko prievolės įvykdymas yra susijęs su pinigų sumos sumokėjimu tą dieną, kai sutarties partneris informuojamas apie likvidatoriaus sprendimą neįvykdyti sutarties, taip pat jeigu neįvykdomi mokėjimo įsipareigojimai, kai sutarties partneris nesutinka tęsti sutartinių santykių.

Jeigu prievolių vykdymas nėra susijęs su pinigų sumos sumokėjimu, likvidatorius taip pat gali prašyti bankroto byla nagrinėjančio teisėjo paskelbti apie sutarties nutraukimą, jeigu tai būtina likvidavimo operacijoms įvykdyti ir jeigu tai pernelyg nekenkia sutarties partnerio interesams.

Galiojančių sutarčių perleidimas

Jeigu vykdomos apsaugos priemonių taikymo, teismo reorganizavimo arba teismo likvidavimo procedūros ir jeigu nurodoma visiškai arba iš dalies perleisti įsipareigojimą, teismas gali nustatyti, kurios išperkamosios nuomos, nuomos ar prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sutartys, reikalingos verslui tęsti, turi būti perleidžiamos.

Sutarties partneris, kurio sutartis tokiu būdu nebuvo perleista, gali kreiptis į bankroto byla nagrinėjančią teisėją, kad jis paskelbtų, jog sutartis nutraukiama, jeigu administratorius (jo nesant – skolininkas) arba likvidatorius nereikalauja jos toliau vykdyti.

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

Jei iškeliama bankroto byla, kreditoriai įpareigojami užtikrinti savo teisių vykdymą skolininko atžvilgiu tik pagal bankroto byla ir negali imtis individualių veiksmų prieš skolininką, kad šis sumokėtų.

Teismo sprendimas, kuriuo teismo likvidavimo procedūra užbaigiama dėl to, kad nepakanka turto, nereiškia, kad kreditoriai atgauna teisę iškelti skolininkui atskirą byla.

Galioja keletas šios taisyklės išimčių:

susijusių su ieškiniais dėl prekių, kurios teismo likvidavimo procedūros metu įgytos paveldėjimo būdu;

jeigu reikalavimas kyla dėl nusikalstamos veikos, kai nustatyta skolininko kaltė, arba jeigu reikalavimas yra susijęs su asmeninėmis kreditoriaus teisėmis;

jeigu reikalavimas kyla dėl socialinės apsaugos įstaigoms žalingos apgaulingos veiklos. Ar reikalavimas yra apgaulingas, nustatoma teismo sprendimu arba atsižvelgiant į socialinės apsaugos institucijos paskirtą baudą.

Kreditoriai savo teisę iškelti atskirą byla taip pat susigrąžina, kai:

paskelbiamas skolininko asmeninis bankrotas;

nustatoma skolininko atsakomybė už tyčinį bankrotą;

skolininkui dėl bet kurio jo turto arba juridiniam asmeniui, kuriam jis vadovavo, anksčiau buvo pradėta teismo likvidavimo procedūra, kuri, nustačius turto trūkumą, buvo užbaigta mažiau nei prieš penkerius metus iki jam taikomos procedūros pradžios; per penkerius metus iki tos dienos skolininkui buvo panaikintos skolos;

byla iškeliama kaip teritorinė byla pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų 3 straipsnio 2 dalį.

Be to, jeigu nustatomas sukčiavimas vieno ar kelių kreditorių atžvilgiu, teismas leidžia bet kuriam kreditoriui skolininko atžvilgiu atnaujinti atskirą byla.

Teismas sprendimą priima baigdamas byla, išklauses ar tinkamai iškvietęs skolininką, likvidatorių ir vadovus. Vėliau tokiomis pat sąlygomis jis gali bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu priimti papildomą nutartį.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškėlimo metu, nagrinėjimui?

Teismo sprendimu, kuriuo pradeda bankroto byla, sustabdomas arba panaikinamas skolininkui pareikštas ieškiny, kuriuo siekiama, kad būtų sumokėta pinigų suma arba panaikinta sutartis remiantis neįvykdyta prievole sumokėti pinigų sumas.

Vykdymo procedūra ir apsaugos priemonės taip pat sustabdomos.

Kreditorių ieškinio, kuris pareikštas iki kolektyvinės procedūros pradžios, nagrinėjimas nutraukiamas arba sustabdomas.

Todėl suinteresuoti yra visi ankstesni kreditoriai, nepaisant to, ar jų reikalavimai yra užtikrinti.

Procedūros nutraukimas arba panaikinimas taikomas visoms bankroto byloms.

Nagrinėjamos bylose daroma pertrauka, kol ieškinį pareiškęs kreditorius paskelbia apie savo ieškinį.

Paskui bylos automatiškai atnaujinamos, tačiau jose siekiama tik patvirtinti reikalavimą ir nustatyti jo sumą nenustatant skolininko atsakomybės.

Bylos ir vykdymo procedūros, išskyrus pirmiau išvardytąsias, toliau nagrinėjamos skolininko stebėjimo laikotarpiu po to, kai įtraukiamas teisinis atstovas ir teismo paskirtas administratorius, jeigu jo pareigos apima pagalbos teikimą skolininkui arba atstovavimą jam, arba teismo paskirto teisinio atstovo ar administratoriaus iniciatyva atnaujinus byla.

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūra

Siekiant patvirtinti apsaugos priemonių planą, su kreditoriais tariamasi dėl skolos mokėjimo laikotarpio arba panaikinimo.

Pasiūlymą teismo paskirtas administratorius (arba, jeigu jo nėra – skolininkas) persiūnčia teismo paskirtam teisiniui atstovui, kuris atstovauja kreditoriams.

Teismo paskirtas teisinis atstovas gauna individualų arba kolektyvinį kiekvieno apie savo reikalavimą paskelbusio kreditoriaus susitarimą.

Teismo paskirtas teisinis atstovas neprivalo konsultuotis su kreditoriais, kurių mokėjimo prievolių įvykdymo sąlygoms plano projektas neturi jokios įtakos arba kurių atžvilgiu numatyta mokėjimo prievolė įvykdyti sumokant grynuosius pinigus iš karto, kai tik patvirtinamas planas arba priimami reikalavimai.

Kreditorių komitetas

Jeigu skolininkas turi daugiau nei 150 darbuotojų ir jo apyvarta viršija 20 mln. EUR, sudaromas kreditorių komitetas, kuris pateikia savo nuomonę dėl planų, susijusių su įsipareigojimų įvykdymu, projektų. Teismas gali nuspręsti taikyti šias nuostatas ir tuo atveju, jeigu minėtos ribos nepasiekiamos.

Kreditorių komitetas kviečia skirtingų kategorijų kreditorius į atskirus posėdžius, kad pateiktų jiems pasiūlymus, kuriuos jie galės aptarti ir dėl kurių jie priims kolektyvinį sprendimą, t. y. kreditorių mažuma turės laikytis kreditorių daugumos priimto sprendimo.

Taip pat veikia kredito įstaigų komitetas, kurį sudaro finansų įmonės ir kredito bei panašios įstaigos, ir komitetas, kuris atstovauja pagrindiniams prekių tiekėjams ir paslaugų teikėjams. Jeigu yra obligacijų turėtojų, sušaukiamas visuotinis visų kreditorių, turinčių Prancūzijoje ar užsienyje išleistų obligacijų, susirinkimas, kuriame siekiama aptarti kreditorių komitetų patvirtintus planų projektus.

Teismo paskirtas administratorius privalo konsultuotis su kreditorių komitetais dėl plano projekto ir balsuoti už plano patvirtinimą, tik tuomet teismas gali priimti sprendimą.

Jeigu yra sudarytas kreditorių komitetas, bet kuris kreditorius, kuris yra komiteto narys, gali pateikti alternatyvius pasiūlymus dėl skolininko pateikto plano projekto.

Taigi, plano projektą gali parengti skolininkas (galbūt padedant teismo paskirtam administratoriui) arba, jeigu vykdomas teisminis reorganizavimas, plano projektą gali parengti skolininko padedamas administratorius, tačiau planas gali būti parengtas ir komiteto nariais esančių kreditorių iniciatyva. Tuomet komitetų patvirtintas planas, ir planas, kuriam pritarė skolininkas arba administratorius, jei tai yra atskiras planas, tuo pat metu gali būti pateikiami teismui.

Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra

Jeigu pradedama supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra, būtina sudaryti kreditorių komitetus (t. y. kredito įstaigų komitetą ir prekių tiekėjų bei paslaugų teikėjų komitetą) ir, kai tinkama, sušaukti visuotinį obligacijų turėtojų susirinkimą.

Su kreditoriais, kurie nėra komiteto nariai, taip pat konsultuojamasi individualiai.

Supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra

Jeigu pradedama supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra, reikia sudaryti tik kredito įstaigų komitetą ir, kai tinkama, sušaukti visuotinį obligacijų turėtojų susirinkimą.

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turtais?

Skolininko turtą galima realizuoti visiškai arba iš dalies perleidžiant verslą arba pavienius įsipareigojimus. Šiems sandoriams taikomos skirtingos taisyklės. Verslas perleidžiamas teismo nurodymu; nemokumo specialistai perleidimo neatlieka.

Kai vykdoma apsaugos priemonių taikymo procedūra, verslas gali būti perleidžiamas iš dalies. Kai vykdomos teisminio reorganizavimo ar teismo likvidavimo procedūros, verslas gali būti perleidžiamas iš dalies arba visiškai.

Tokiais atvejais teismas priima nutartį, nustatydama laikotarpį, kuriuo teismo paskirtam teismui atstovui, likvidatoriui arba administratoriui, jeigu toks yra, siunčiami perėmimo pasiūlymai. Pasiūlymai turi būti išdėstyti raštu ir juose turi būti nurodyta tam tikra privaloma informacija.

Individualūs turto objektai perleidžiami pagal skirtingas taisykles.

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo laikotarpiu, kai skolininko teisės nėra atimtos, jis gali toliau vienas disponuoti savo turtais, nepažeisdamas administratoriaus pareigų.

Jeigu disponavimas turtais, į kurį įeina turto realizavimas, nėra kasdienio verslo valdymo dalis, reikia gauti išankstinį bankroto bylą nagrinėjančio teisėjo leidimą. Kai vykdomas apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo planas, skolininkas atgauna visišką savo turto kontrolę.

Kai vykdomas teisminis likvidavimas, likvidatorius privalo gauti bankroto bylą nagrinėjančio teisėjo leidimą perleisti turtą.

Nekilnojamoji turtas parduodamas teismo nurodymu. Bankroto bylą nagrinėjantis teisėjas nustato rezervinę kainą ir pagrindines pardavimo sąlygas. Jis taip pat gali leisti parduoti turtą aukcione jo nuožiūra nurodyta rezervine kaina. Galiausiai teisėjas gali leisti turtą parduoti privačiai, jo nurodyta kaina ir sąlygomis. Tada likvidatorius paskirsto pardavimo pajamas pagal kreditorių reitingavimą.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę išskėlus nemokumo bylą?

Iki bylos iškėlimo nutarties atsiradę reikalavimai turi būti paskelbiami, nesvarbu, koks jų pobūdis: komerciniai, civiliniai, administraciniai (išdo, socialinės paramos ir socialinės apsaugos institucijų) ar baudžiamieji (bauda). Nesvarbu, ar reikalavimas yra neužtikrintas ar prioritetas, ar turi būti patenkintas dabar ar po konkretaus termino ir ar tai yra konkretus ar sąlyginis reikalavimas. Šios nuostatos netaikomos darbuotojams.

Reikalavimai, kurie atitinkamai kyla priėmus sprendimą, kuriuo pradedama procedūra, yra patenkinami laikantis jiems taikomų terminų; taip siekiama užtikrinti bylos nagrinėjimą arba prekių tiekimą ar paslaugų teikimą skolininkui, kad jis galėtų vykdyti verslą.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

Visi kreditoriai, kurių reikalavimas kyla iki teismo sprendimo, kuriuo pradedama procedūra, turi pareikšti savo reikalavimus teismo paskirtam teismui atstovui, jeigu pradedama apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo procedūra, arba likvidatoriui, jeigu taikoma likvidavimo procedūra.

Laikas, per kurį turi būti pareikštas reikalavimas, yra du mėnesiai nuo teismo sprendimo, kuriuo pradedama procedūra, teisėto paskelbimo.

Skolininkas taip pat gali pats pareikšti vieno iš savo kreditorių reikalavimą tokiomis pat sąlygomis.

Reikalavimų pareiškimas taip pat yra susijęs su tam tikrais reikalavimais, kylančiais priėmus teismo sprendimą, kuriuo pradedama procedūra, t. y. reikalavimais, kurie nėra tenkinami prioritetine tvarka, palyginti su įmonei naudingais reikalavimais, arba su procedūriniais aspektais susijusiais reikalavimais. Pareiškta reikalavime turi būti nurodytas mokėtinų sumų ir sumų, kurių mokėjimo terminas dar nesuėjęs, dydis, mokėjimo datos, prioriteto reikalavimo pobūdis arba taikoma apsaugos priemonė ir palūkanų apskaičiavimo taisyklės.

Norint pareikšti reikalavimą, nebūtina laikytis kokios nors konkrečios formos. Pačioje deklaracijoje turi būti vienareikšmiškai nurodomas kreditoriaus ketinimas reikalauti patenkinti jo reikalavimą, atvykti į posėdį, kuriame pareiškiami reikalavimai, ir dalyvauti procedūroje.

Gavęs skolininko pastabas, teismo paskirtas teisinis atstovas sudaro pareikštų reikalavimų sąrašą, pateikia savo pasiūlymus dėl šių reikalavimų priimtumo, atmetimo arba perdavimo kompetentingam teismui.

Šis sąrašas perduodamas bankroto bylą nagrinėjančiam teisėjui ir teismo paskirtam administratoriui.

Prieš priimdamas arba atmesdamas reikalavimą, bankroto bylą nagrinėjantis teisėjas patikrina jo tikrumą, sumą ir pobūdį atsižvelgdamas į deklaracijos autorius įrodymus, taip pat, kai tinkama, išklauso asmenų ir teismo paskirto teisinio atstovo įrodymus.

Kreditorių, kurie savo reikalavimų nepareiškė per nustatytą laiką, teisės apribojamos, todėl jie negali dalyvauti dalijant turtą arba reikalauti sumokėti dividendus, jei patvirtinamas planas arba parduodamas skolininko turtas, nebent bankroto bylą nagrinėjantis teisėjas panaikina jų teisių apribojimą.

Kreditoriai, kurių teisių apribojimas buvo panaikintas, vėliau gali pateikti prašymą ir dalyvauti skirstant turtą.

Supaprastinta apsaugos priemonių taikymo procedūra ir supaprastinta finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūra

Skolininkas sudaro kiekvieno kreditoriaus, kuris dalyvavo taikinimo procedūroje, pareikštinių reikalavimų sąrašą. Sąrašą tvirtina skolininko auditorius ir jis atiduodamas saugoti teismo raštinėje.

Teismo paskirtas teisinis atstovas kiekvienam kreditoriui perduoda sąrašo, susijusio su jo reikalavimu, išrašą.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

Pirmenybės teisę turinčiam kreditoriui suteikiama garantija, kad skolininkas tuo atveju, jeigu prieš jį bus pradėta kolektyvinė procedūra, sumokės jam anksčiau nei kitiems, paprastiems kreditoriams, kurių reikalavimas nėra užtikrintas.

Taigi, kreditorius gali turėti pirmenybės teisę:

dėl to, kad turi skolininko suteiktą arba teismo sprendimu nustatytą garantiją, arba

dėl to, kad jam pirmenybės teisė suteikiama įstatymu atsižvelgiant į jo statusą.

Pirmenybės teisę turintys kreditoriai nėra lygūs. Tuo atveju, jeigu konkuruoja keletas kreditorių, jiems sumokama įstatymuose nustatyta tvarka, tačiau bet kuriuo atveju anksčiau nei kreditoriams, kurių reikalavimai nėra užtikrinti.

Kreditoriams, kurių reikalavimai nėra užtikrinti, sumokama iš likusio skolininko turto po to, kai sumokama visiems pirmenybės teisę turintiems kreditoriams.

Turtas paskirstomas pagal *pro rata* principą.

Pirmenybės teisių eiliškumo nustatymas

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūra

Iš parduoto nekilnojamojo turto gautos pajamos kreditoriams paskirstomos toliau nurodyta tvarka.

Besąlyginė pirmenybės teisė į reikalavimus, susijusius su darbo užmokesčiu: sumokamas darbo užmokestis už paskutines šešiasdešimt darbo dienų iki teismo sprendimo, kuriuo pradeda procedūra, priėmimo dienos.

Teismo išlaidos, kurios pagrįstai atsiranda teismui nusprendus pradėti procedūrą ir kurios yra būtinos siekiant įvykdyti procedūros vykdymo reikalavimus: išlaidos, susijusios su turto išsaugojimu, pardavimu ir gautų pajamų paskirstymu kreditoriams (aprašo sudarymo ir skelbimo išlaidos, atlyginimas teismo paskirtiems atstovams ir pan.).

Reikalavimai, kurie užtikrinami taikiniu pagrįsta pirmenybės teise: tokie reikalavimai naudingi kreditoriams, kurie suteikia naują finansinę injekciją arba tiekia naujas prekes ar teikia naujas paslaugas siekdami užtikrinti įmonės veiklos tęstinumą ir jos išsaugojimą.

Pirmenybės teisę turintys reikalavimai, kurie kyla teismui nusprendus pradėti procedūrą: reikalavimai, kurie kyla siekiant patenkinti procedūros vykdymo arba laikino įmonės veiklos palaikymo reikalavimus, arba reikalavimai, kylantys dėl skolininkui tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų jo įmonės veiklos palaikymo metu arba dėl tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų, kuriomis siekiama įvykdyti likvidatoriaus administruojamą galiojančią sutartį, arba reikalavimai, kylantys dėl kasdienių skolininko, kuris yra fizinis asmuo, poreikių.

Reikalavimai, kurie garantuojami darbuotojams suteikiant bendro pobūdžio pirmenybės teisę: sumokamas darbo užmokestis už šešis darbo mėnesius iki teismo sprendimo, kuriuo pradeda procedūra, priėmimo dienos.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant specialią pirmenybės teisę arba hipoteką.

Neužtikrinti reikalavimai.

Iš parduoto kilnojamojo turto gautos pajamos kreditoriams paskirstomos toliau nurodyta tvarka.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant specialų užtikrintą mokesčių kilnojamojam turtui, kuriam taikomas suvaržymas.

Besąlyginė pirmenybės teisė į reikalavimus, susijusius su darbo užmokesčiu: sumokamas darbo užmokestis už paskutines šešiasdešimt darbo dienų iki teismo sprendimo, kuriuo pradeda procedūra, priėmimo dienos.

Teismo išlaidos, kurios pagrįstai atsiranda teismui nusprendus pradėti procedūrą ir kurios yra būtinos siekiant įvykdyti procedūros vykdymo reikalavimus: išlaidos, susijusios su turto išsaugojimu, pardavimu ir gautų pajamų paskirstymu kreditoriams (aprašo sudarymo ir skelbimo išlaidos, atlyginimas teismo paskirtiems atstovams ir pan.).

Reikalavimai, kurie užtikrinami taikiniu pagrįsta pirmenybės teise: tokie reikalavimai naudingi kreditoriams, kurie suteikia naują finansinę injekciją arba tiekia naujas prekes ar teikia naujas paslaugas siekdami užtikrinti įmonės veiklos tęstinumą ir jos išsaugojimą.

Pirmenybės teisę turintys reikalavimai, kurie kyla teismui nusprendus pradėti procedūrą: reikalavimai, kurie kyla siekiant patenkinti procedūros vykdymo arba laikino įmonės veiklos palaikymo reikalavimus, arba reikalavimai, kylantys dėl skolininkui tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų jo įmonės veiklos palaikymo metu arba dėl tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų, kuriomis siekiama įvykdyti likvidatoriaus administruojamą galiojančią sutartį, arba reikalavimai, kylantys dėl kasdienių skolininko, kuris yra fizinis asmuo, poreikių.

Iždo pirmenybės teisė.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant specialų užtikrintą mokesčių kilnojamojam turtui, kuriam netaikomas suvaržymas.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant kitus bendrus užtikrintus mokesčius kilnojamojam turtui.

Neužtikrinti reikalavimai.

Teisminis likvidavimas

Iš parduoto nekilnojamojo turto gautos pajamos kreditoriams paskirstomos toliau nurodyta tvarka.

Besąlyginė pirmenybės teisė į reikalavimus, susijusius su darbo užmokesčiu: sumokamas darbo užmokestis už paskutines šešiasdešimt darbo dienų iki teismo sprendimo, kuriuo pradeda procedūra, priėmimo dienos.

Teismo išlaidos, kurios pagrįstai atsiranda teismui nusprendus pradėti procedūrą ir kurios yra būtinos siekiant įvykdyti procedūros vykdymo reikalavimus: aprašo sudarymo ir skelbimo išlaidos, atlyginimas teismo paskirtiems atstovams ir pan.

Reikalavimai, kurie užtikrinami taikiniu pagrįsta pirmenybės teise: tokie reikalavimai naudingi kreditoriams, kurie suteikia naują finansinę injekciją arba tiekia naujas prekes ar teikia naujas paslaugas siekdami užtikrinti įmonės veiklos tęstinumą ir jos išsaugojimą.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant kitus specialius užtikrintus mokesčius nekilnojamojam turtui.

Pirmenybės teisę turintys reikalavimai, kurie kyla teismui nusprendus pradėti procedūrą: reikalavimai, kurie kyla siekiant patenkinti procedūros vykdymo arba laikino įmonės veiklos palaikymo reikalavimus, arba reikalavimai, kylantys dėl skolininkui tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų jo įmonės veiklos palaikymo metu arba dėl tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų, kuriomis siekiama įvykdyti likvidatoriaus administruojamą galiojančią sutartį, arba reikalavimai, kylantys dėl kasdienių skolininko, kuris yra fizinis asmuo, poreikių.

Neužtikrinti reikalavimai.

Iš parduoto kilnojamojo turto gautos pajamos kreditoriams paskirstomos toliau nurodyta tvarka.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant specialų užtikrintą mokesčių kilnojamojam turtui, kuriam taikomas suvaržymas.

Besąlyginė pirmenybės teisė į reikalavimus, susijusius su darbo užmokesčiu: sumokamas darbo užmokestis už paskutines šešiasdešimt darbo dienų iki teismo sprendimo, kuriuo pradeda procedūra, priėmimo dienos.

Teismo išlaidos, kurios pagrįstai atsiranda teismui nusprendus pradėti procedūrą ir kurios yra būtinos siekiant įvykdyti procedūros vykdymo reikalavimus: aprašo sudarymo ir skelbimo išlaidos, atlyginimas teismo paskirtiems atstovams ir pan.

Reikalavimai, kurie garantuoti taikiniu pagrįsta pirmenybės teise.

Pirmenybės teisę turintys reikalavimai, kurie kyla teismui nusprendus pradėti procedūrą: reikalavimai, kurie kyla siekiant patenkinti procedūros vykdymo arba laikino įmonės veiklos palaikymo reikalavimus, arba reikalavimai, kylantys dėl skolininkui tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų jo įmonės veiklos palaikymo metu arba dėl tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų, kuriomis siekiama įvykdyti likvidatoriaus administruojamą galiojančią sutartį, arba reikalavimai, kylantys dėl kasdienių skolininko, kuris yra fizinis asmuo, poreikių.

Reikalavimai, kurie garantuojami įkeičiant prekes, arba reikalavimai, kurie garantuojami įkeičiant mechanizmus ar įrangą.

Iždo pirmenybės teisė.

Reikalavimai, kurie garantuojami taikant specialų užtikrintą mokestį kilnojamajam turtui, kuriam netaikomas suvaržymas.

Kitos bendro pobūdžio pirmenybės teisės į kilnojamąjį turtą (Civilinio kodekso (pranc. *Code civil*)) 2331 straipsnis) ir bendro pobūdžio pirmenybės teisės į darbo užmokestį.

Neužtikrinti reikalavimai.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūra

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūros nustatytos siekiant išgelbėti įmonę, palaikyti įmonės veiklą, išsaugoti darbo vietas ir įvykdyti įsipareigojimus šiuo tikslu parengiant planą. Apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo planas gali būti tvirtinamas tik jeigu tenkinamos šios sąlygos.

Apsaugos priemonių taikymo procedūroje dalyvaujantis skolininkas arba teismo reorganizavimo procedūroje dalyvaujantis administratorius, arba kreditorius, jeigu yra sudaryti kreditorių komitetai, parengia plano projektą, jeigu yra reali galimybė išgelbėti įmonę. Planą sudaro trys dalys:

ekonominė ir finansinė dalis, kurioje nustatomos įmonės sanavimo galimybės, remiantis veiklos galimybėmis ir metodais, rinkos sąlygomis ir turimais finansiniais ištekliais;

įsipareigojimų įvykdymo nuostatos ir sąlygos ir bet kokios garantijos, kurias įmonės vadovas turi pateikti, kad užtikrintų jų įgyvendinimą;

socialinė dalis, kurioje nustatomas ir pagrindžiamas darbuotojų skaičius ir įdarbinimo galimybės, taip pat numatomos įmonės veiklos tęstinumo socialinės sąlygos. Jeigu plano projekte numatyta dėl ekonominių priežasčių atleisti darbuotojus, jame bus peržiūrimos priemonės, kurių jau buvo imtasi, ir apibrėžiami veiksmai, kurie turi būti vykdomi siekiant palengvinti pakartotinį įdarbinimą ir išmokėti kompensacijas darbuotojams, kuriems gresia pavojus netekti darbo.

Plane paminėti visi įsipareigojimai, kuriuos prisiėmė už jo įgyvendinimą atsakingi asmenys ir kurie yra būtini įmonės sanavimui.

Tuomet teismas priima sprendimą dėl plano projekto, kurį jam pateikė skolininkas arba kreditorius.

Teismo apsaugos priemonių taikymo ar reorganizavimo plano arba pardavimo plano patvirtinimas prilygsta teismui sprendimui. Planas taip pat turi sutartinį pobūdį, jeigu sudaromi kreditorių komitetai.

Plano vykdymo trukmė negali viršyti dešimties arba, jei jis galioja ūkininkams, penkiolikos metų.

Teismas paskiria administratorių arba teisinį atstovą, kad jis prižiūrėtų visą plano vykdymo laikotarpį, kaip jis įgyvendinamas.

Patvirtinus planą, baigiasi stebėjimo laikotarpis. Skolininkui gražinama jo turto kontrolė ir jis vėl gali tvarkyti savo įmonės reikalus atsižvelgdamas į jam taikomas plane teismo nustatytas priemones.

Skolininkas privalo laikytis visų plane įtvirtintų nuostatų aspektų.

Jei skolininkas to nepadaro ir jei nevykdo savo įsipareigojimų arba apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo plano įgyvendinimo metu nutraukia mokėjimus, kyla pavojus, kad įgyvendinamas planas bus nutrauktas ir prieš skolininką bus atnaujinta procedūra.

Perėjimas prie teismo likvidavimo

Apie teismo likvidavimą gali būti paskelbiama per stebėjimo laikotarpį, kuris prasideda priėmus teismo sprendimą dėl apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo, arba šiam laikotarpiui pasibaigus.

Teismas privalo paskelbti apie teismo likvidavimą iš karto, kai tik paaiškėja, kad veiklos tęsti nebeįmanoma arba kai teismo reorganizavimo procedūros metu neįmanoma patvirtinti jokio pardavimo plano.

Skolininko, kuris yra fizinis asmuo, prievolių pabaiga, kai taikoma teismo likvidavimo procedūra

Skolininkas netenka teisių nuo paskelbimo apie teismo likvidavimą dienos iki likvidavimo procedūros pabaigos. Tuo momentu skolininko teisės atkuriamos ir jis vėl gali imtis priemonių.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

Apsaugos priemonių taikymo ar teismo reorganizavimo plano įgyvendinimo pabaiga nereiškia, kad kreditoriai, kurie nepaskelbė apie savo reikalavimą, gali iškelti bylą skolininkui.

Išimties tvarka atnaujinti asmeninę bylą tiesiogiai numatyta tik tais atvejais, kai teismo likvidavimas baigiamas, nes nepakanka turto.

Laikas, kai bankroto byla laikoma baigta

Stebėjimo laikotarpis – laikotarpis nuo teismo sprendimo, kuriuo pradama procedūra, priėmimo dienos iki dienos, kai priimamas teismo sprendimas, kuriuo patvirtinamas apsaugos priemonių taikymo ar teismo reorganizavimo planas, arba paskelbiama apie teismo likvidavimą.

Apsaugos priemonių taikymo ir teismo reorganizavimo procedūrų metu įmonei taikomas stebėjimo laikotarpis, kuriuo tęsiama jos veikla, o skolininkas toliau, laikydamasis tam tikrų apribojimų, tvarko verslo reikalus.

Jeigu yra reali galimybė sanuoti įmonę, stebėjimo laikotarpis pasibaigs tada, kai bus parengtas apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo planas.

Apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo planas sudaro sąlygas skolininkui atgauti savo įmonės kontrolę, tačiau tai nereiškia procedūros pabaigos.

Procedūra užbaigiama tada, kai bankroto bylą nagrinėjantis teisėjas patvirtina administratoriaus arba teismo paskirto teismo atstovo parengtą veiklos ataskaitą. Tuomet teismo pirmininkas priima nutartį, kuria nutraukiama procedūra. Tai yra teismo administravimo priemonė, kurios apskūsti negalima.

Todėl teismo požiūriu procedūra užbaigiama tada, kai priimama nutartis, kuria ji nutraukiama.

Tačiau procedūros padariniai neišnyksta priėmus nutartį nutraukti procedūrą, nes apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo planas įgyvendinamas toliau.

Skolininkas privalo laikytis visų plane įtvirtintų nuostatų aspektų.

Jei skolininkas to nepadaro ir jei nevykdo savo įsipareigojimų arba apsaugos priemonių taikymo arba teismo reorganizavimo plano įgyvendinimo metu nutraukia mokėjimus, kyla pavojus, kad įgyvendinamas planas bus nutrauktas ir prieš skolininką bus atnaujinta procedūra.

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

Procedūros metu patirtas išlaidas sumoka įmonė, kuriai iškelta bankroto byla.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugunčijimo ar jų nevykdytinumo?

Tais atvejais, kai teismas pradeda teismo reorganizavimo arba teismo likvidavimo procedūrą, diena, kai skolininkas iš esmės nutraukia mokėjimus, laikoma teismo sprendimo, kuriuo pradama procedūra, priėmimo diena.

Tačiau teismas gali nuspręsti, kad mokėjimai buvo nutraukti likus ne daugiau kaip 18 mėnesių iki dienos, kai buvo iškelta bankroto byla.

Tokiu atveju laikotarpis nuo mokėjimų nutraukimo dienos iki teismo reorganizavimo arba teismo likvidavimo procedūros pradžios vadinamas „abejonių“ laikotarpiu.

Tam tikri veiksmai, kuriuos skolininkas atliko „abejonių“ laikotarpiu ir kurie, įtariama, yra apgaulingi, pripažįstami negaliojančiais.

Ieškinys dėl veiksmų, atliktų per „abejonių“ laikotarpį, pripažinimo negaliojančiais priklauso išimtinai teismo, kuris taiko procedūrą, jurisdikcijai.

Ieškinį gali pareikšti tik teismo paskirtas administratorius, teismo paskirtas teisinis atstovas, likvidatorius ir prokuratūra.

Kreditoriai individualiai arba kolektyviniu būdu per teismo paskirtą teisinį atstovą gali pareikšti ieškinį dėl skolininko teisiųjų veiksmų pripažinimo negaliojančiais.

Veiksmai negalioja visų atžvilgiu ir panaikinamas atgaline data.

Yra dvylika atvejų, kai toliau nurodyti neteisėti veiksmai privalomai pripažįstami negaliojančiais:

visi veiksmai, kuriais nemokamai perleidžiama nuosavybės teisė į kilnojamąjį arba nekilnojamąjį turtą;

bet kokia komutatyvus pobūdžio sutartis, pagal kurią skolininko įsipareigojimai gerokai viršija kitos šalies įsipareigojimus;

bet koks mokėjimas, neatsižvelgiant į jo atlikimo būdą, už skolas, kurių grąžinimo terminas nesuėjo mokėjimo dieną;

bet koks mokėjimas už mokėtinas skolas, atliktas naudojant ne grynuosius, įsakomuosius vekselius, banko pavedimus, perdavimo aktus ar bet kurios kitos verslo sandoriuose visuotinai priimtinos formos mokėjimą, o kitus būdus;

bet koks lėšų deponavimas arba perdavimas, atliekamas įkeitus turtą, jeigu dar nėra galutinio teismo sprendimo;

bet kokia hipotekos sutartis, teisinė hipoteka, taip pat teisinė sutuoktinių hipoteka ir bet kokia suvaržymo teisė arba įkaitas, nukreiptas į skolininko turtą už ankstesnes skolas pagal sutartis;

bet kokia apsaugos priemonė, išskyrus atvejus, kai registracijos arba įsakymo dėl arešto priėmimo faktas įvyko anksčiau nei mokėjimo nutraukimas;

bet koks įmonės darbuotojų įgaliojimų suteikimas ir galimybių panaudojimas;

bet koks prekių ar teisių perdavimas patikėtiniui, išskyrus atvejus, kai šis perdavimas yra tuo pat metu sudarytos sutarties dėl skolos garantija;

bet koks patikos susitarimo pakeitimas, turintis poveikio patikėtiniui jau perduotoms teisėms ar turtui, kuriuo siekiama garantuoti iki šio pakeitimo atsiradusias sutartines skolas;

jeigu skolininkas veikia kaip autonomiškas verslininkas, kurio atsakomybė yra ribota, bet koks turto, už kurį turi būti sumokėtos įmonės veiklai nepriskirtinos

pajamos, perdavimas arba jo pakeitimas, dėl kurio išieškojamas turtas, už kurio pardavimą gautos pajamos turi būti skirtos kitam šio verslininko turtui;

skolininko pateikta notarinė deklaracija dėl arešto netaikymo turtui.

Šiuos veiksmus negaliojančiais privalo pripažinti teismas ir šiuo atveju nesvarbu, ar šalis veikė sąžiningai ar nesąžiningai.

Teismas negaliojančiais gali pripažinti ir veiksmus, kuriais nemokamai perduodama nuosavybės teisė į kilnojamąjį arba nekilnojamąjį turtą, ir deklaraciją dėl arešto netaikymo, jeigu veiksmai atlikti ar deklaracija priimta likus mažiau nei šešiams mėnesiams iki mokėjimo nutraukimo dienos. Šiais atvejais veiksmų neprivaloma pripažinti negaliojančiais.

Paskutinis naujinimas: 11/05/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į

kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.